

Sınrsız Eğitim ve Araştırma Dergisi

The Journal of Limitless Education and Research

Temmuz 2020
Cilt 5, Sayı 2

July 2020
Volume 5, Issue 2

Sınırsız Eğitim ve Araştırma Dergisi
Temmuz 2020, Cilt 5, Sayı 2
The Journal of Limitless Education and Research
July 2020, Volume 5, Issue 2

Sahibi

Prof. Dr. Firdevs GÜNEŞ

Owner

Prof. Dr. Firdevs GÜNEŞ

Editör

Doç. Dr. Ayşe Derya IŞIK

Editor in Chief

Assoc. Prof. Dr. Ayşe Derya IŞIK

Editör Kurulu

Prof. Dr. Fatma SUSAR KIRMIZI
Doç. Dr. Ayşe ELİÜŞÜK BÜLBÜL
Doç. Dr. Bilge BAĞCI AYRANCI
Doç. Dr. Burçin GÖKKURT
Doç. Dr. Gülden TÜM
Doç. Dr. Nevin AKKAYA
Doç. Dr. Oğuzhan KURU
Doç. Dr. Özlem BAŞ
Doç. Dr. Serpil ÖZDEMİR
Doç. Dr. Süleyman Erkam SULAK
Doç. Dr. Tanju DEVECİ
Dr. Aysun Nüket ELÇİ
Dr. Burcu ÇABUK
Dr. Çağın KAMIŞÇIOĞLU
Dr. Gülenaz ŞELÇUK
Dr. Menekşe ESKİCİ
Dr. Yasemin BÜYÜKŞAHİN

Editorial Board

Prof. Dr. Fatma SUSAR KIRMIZI
Assoc. Prof. Dr. Ayşe ELİÜŞÜK BÜLBÜL
Assoc. Prof. Dr. Bilge BAĞCI AYRANCI
Assoc. Prof. Dr. Burçin GÖKKURT
Assoc. Prof. Dr. Gülden TÜM
Assoc. Prof. Dr. Nevin AKKAYA
Assoc. Prof. Dr. Oğuzhan KURU
Assoc. Prof. Dr. Özlem BAŞ
Assoc. Prof. Dr. Serpil ÖZDEMİR
Assoc. Prof. Dr. Süleyman Erkam SULAK
Assoc. Prof. Dr. Tanju DEVECİ
Dr. Aysun Nüket ELÇİ
Dr. Burcu ÇABUK
Dr. Çağın KAMIŞÇIOĞLU
Dr. Gülenaz ŞELÇUK
Dr. Menekşe ESKİCİ
Dr. Yasemin BÜYÜKŞAHİN

Dil Uzmanı

Doç. Dr. Bilge BAĞCI AYRANCI
Doç. Dr. Serpil ÖZDEMİR
Dr. Arzu ÇEVİK
Dr. İbrahim Halil YURDAKAL

Philologist

Assoc. Prof. Dr. Bilge BAĞCI AYRANCI
Assoc. Prof. Dr. Serpil ÖZDEMİR
Dr. Arzu ÇEVİK
Dr. İbrahim Halil YURDAKAL

Yabancı Dil Sorumlusu

Doç. Dr. Gülden TÜM
Doç. Dr. Tanju DEVECİ
Dr. Çağın KAMIŞÇIOĞLU

Foreign Language Specialist

Assoc. Prof. Dr. Gülden TÜM
Assoc. Prof. Dr. Tanju DEVECİ
Dr. Çağın KAMIŞÇIOĞLU

İletişim

Sınırsız Eğitim ve Araştırma Derneği
06590 ANKARA - TÜRKİYE
e-posta: editor@sead.com.tr
sead@sead.com.tr

Contact

Limitless Education and Research Association
06590 ANKARA - TURKEY
e-mail: editor@sead.com.tr
sead@sead.com.tr

Sınırsız Eğitim ve Araştırma Dergisi (SEAD), yılda üç kez yayımlanan uluslararası hakemli bir dergidir. Yazıların sorumluluğu, yazarlarına aittir.

Journal of Limitless Education and Research (J-LERA) is an international refereed journal published three times a year. The responsibility lies with the authors of papers.

İNDEKSLER

Kapak: Doç. Dr. Ayşe Derya IŞIK-Dr. Barış ÇUKURBAŞI

Sınırsız Eğitim ve Araştırma Dergisi, Cilt 5, Sayı 2

The Journal of Limitless Education and Research, Volume 5, Issue 2

Yayın Danışma Kurulu (Editorial Advisory Board)

- Prof. Dr. A. Gani ARIKAN, Selçuk Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Ahmet ATAÇ, Celal Bayar Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Ahmet GÜNŞEN, Trakya Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Ahmet KIRKILIÇ, Ağrı Çeçen Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Ali MEYDAN, Nevşehir Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Ali Murat GÜLER, Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Ali Osman ALAKUŞ, Dicle Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Ali Ulvi YILMAZER, Ankara Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Ali YAKICI, Gazi Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Asuman DUATEPE PAKSU, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Asuman Seda SARACALOĞLU, Adnan Menderes Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Ayfer KOCABAŞ, Dokuz Eylül Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Christina FREI, University of Pennsylvania, USA
Prof. Dr. Efe AKBULUT, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Emine KOLAÇ, Anadolu Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Emre ÜNAL, Ömer Halis Demir Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Erika H. GILSON, Princeton University, USA
Prof. Dr. Erkut KONTER, Dokuz Eylül Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Erol DURAN, Uşak Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Ersin KIVRAK, Afyon Kocatepe Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Esra BUKOVA GÜZEL, Dokuz Eylül Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Fatma SUSAR KIRMIZI, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Firdevs GÜNEŞ, Ankara Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Fredricka L. STOLLER, Northern Arizona University, USA
Prof. Dr. Hüseyin KIRAN, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Jack C RICHARDS, University of Sydney, Avustralia
Prof. Dr. Kamil İŞERİ, Dokuz Eylül Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Levent MERCİN, Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Liudmila LESCHEVA, Minsk State Linguistics University, Belarus
Prof. Dr. Mehmet Ali AKINCI, Rouen University, France
Prof. Dr. Meliha YILMAZ, Gazi Üniversitesi, Türkiye

Prof. Dr. Merih Tekin BENDER, Ege Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Mustafa Murat İNCEOĞLU, Ege Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Nergis BİRAY, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Nesrin İŞİKOĞLU ERDOĞAN, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Nil DUBAN, Afyon Kocatepe Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Nurettin ŞAHİN, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Perihan YALÇIN, Gazi Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Pınar GİRMEK, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Sabri SİDEKLİ, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Selma YEL, Gazi Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Serap BUYURGAN, Başkent Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Serdar TUNA, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Songül ALTINIŞIK, TODAİE Emekli Öğretim Üyesi, Türkiye
Prof. Dr. Süleyman İNAN, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Şafak ULUÇINAR SAĞIR, Amasya Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Şahin KAPIKIRAN, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Şerif Ali BOZKAPLAN, Dokuz Eylül Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Tahir KODAL, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Todd Alan PRICE, National-Louis University, USA
Prof. Dr. Tom GILLPATRICK, Portland State University, USA
Prof. Dr. Turan PAKER, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. William GRABE, Northern Arizona University, USA
Assoc. Prof. Dr. Apollinaria AVRUTINA, St. Petersburg State University, Russia
Assoc. Prof. Dr. Carol GRIFFITHS, University of Leeds, UK
Assoc. Prof. Dr. Elza SEMEDOVA, Khazar University, Azerbaijan
Assoc. Prof. Dr. Galina MISKINIENE, Vilnius University, Lithuania
Assoc. Prof. Dr. Könül HACIYEVA, Azerbaijan National Academy of Sciences, Azerbaijan
Assoc. Prof. Dr. Salah TROUDI, University of Exeter, UK
Assoc. Prof. Dr. Sevinc QASIMOVA, Bakü State University, Azerbaijan
Assoc. Prof. Dr. Spartak KARDIU, Tiran University, Albania
Assoc. Prof. Dr. Suzan CANHASI, University of Prishtina, Kosovo
Assoc. Prof. Dr. Şaziye YAMAN, American University of the Middle East (AUM), Kuwait
Assoc. Prof. Dr. Tanju DEVECİ, Khalifa University of Science and Technology, UAE
Assoc. Prof. Dr. Xhemile ABDIU, Tiran University, Albania
Doç. Dr. Abdullah ŞAHİN, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Abdurrahman ŞAHİN, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Anıl ERTOK ATMACA, Karabük Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Aydın ZOR, Akdeniz Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Ayşe Derya IŞIK, Bartın Üniversitesi, Türkiye

Doç. Dr. Ayşe ELİÜŞÜK BÜLBÜL, Necmettin Erbakan Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Berna Cantürk GÜNHAN, Dokuz Eylül Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Bilge AYRANCI, Adnan Menderes Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Burçin GÖKKURT ÖZDEMİR, Bartın Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Demet GİRGIN, Balıkesir Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Duygu UÇGUN, Ömer Halis Demir Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Esin Yağmur ŞAHİN, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Feryal BEYKAL ORHUN, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Fulya ÜNAL TOPÇUOĞLU, Dumlupınar Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Gizem SAYGILI, Karaman Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Gülden TÜM, Çukurova Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Güliz AYDIN, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Hakan UŞAKLI, Sinop Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Hüseyin ANILAN, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. İbrahim COŞKUN, Trakya Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Melek ŞAHAN, Ege Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Meltem DEMİRCİ KATRANCI, Gazi Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Nazan KARAPINAR, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Neslihan BAY, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Nevin AKKAYA, Dokuz Eylül Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Orhan KUMRAL, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Özlem BAŞ, Hacettepe Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Ruhan KARADAĞ, Adıyaman Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Salim PİLAV, Kırıkkale Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Sevgi ÖZGÜNGÖR, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Seyfi ÖZGÜZEL, Çukurova Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Sibel KAYA, Kocaeli Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Süleyman Erkam SULAK, Ordu Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Ufuk YAĞCI, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Vesile ALKAN, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Yalçın BAY, Anadolu Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Zafer TANGÜLÜ, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Türkiye
Dr. A. Işıl ULUÇAM-WEGMANN, Universität Duisburg-Essen, Deutschland
Dr. Feride HATİBOĞLU, University of Pennsylvania, USA
Dr. Hanane BENALI, American University of the Middle East (AUM), Kuwait
Dr. Nader AYİŞH, Khalifa University of Science and Technology, UAE
Dr. Nurcan KÖSE, American University of the Middle East (AUM), Kuwait
Dr. Ulaş KAYAPINAR, American University of the Middle East (AUM), Kuwait

Sınrsız Eğitim ve Araştırma Dergisi, Cilt 5, Sayı 2

The Journal of Limitless Education and Research, Volume 5, Issue 2

Bu Sayının Hakemleri (Referees of This Issue)

Doç. Dr. Bilge BAĞCI AYRANCI, Adnan Menderes Üniversitesi

Doç. Dr. Döndü Neslihan BAY, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi

Doç. Dr. Gül den TÖM, Çukurova Üniversitesi

Doç. Dr. Gülsün ŞAHAN, Bartın Üniversitesi

Doç. Dr. Nevin AKKAYA, Dokuz Eylül Üniversitesi

Doç. Dr. Serpil ÖZDEMİR, Bartın Üniversitesi

Doç. Dr. Süleyman Erkam SULAK, Ordu Üniversitesi

Dr. Görkem AVCI, Bartın Üniversitesi

Dr. Mustafa ERSOY, Cumhuriyet Üniversitesi

Dr. Yasemin BÜYÜKŞAHİN, Bartın Üniversitesi

Değerli Okuyucular,

Sınırsız Eğitim ve Araştırma Dergisinin Temmuz 2020 sayısını sunmaktan mutluluk duyuyoruz. Sınırsız Eğitim ve Araştırma Derneği (SEAD) olarak 2016 yılından bu yana kesintisiz olarak yayınladığımız Dergimizin amacı, eğitim ve araştırma alanına bilimsel katkı sağlamaktır. Bunun için kuramsal ve uygulamalı çalışmaları yayınlama, bilimsel bilgileri ulusal ve uluslararası düzeyde paylaşma, yeni bilgiler üretilmesine ortam hazırlama çalışmalarına öncelik verilmektedir.

Dergimizin Bilim Kurulu yurt içi ve yurt dışında görevli akademisyenlerin katkılarıyla giderek güçlenmektedir. Akademik kalitesinden ödün vermeden yayın hayatına devam eden Dergimizin hazırlanmasında emeği geçen bütün editör, yazar ve hakemlere teşekkür ediyoruz.

Yılda üç sayı olarak yayınlanan Dergimiz çeşitli ulusal ve uluslararası düzeydeki indekslerde taranmakta ve çok sayıda atıf almaktadır. 2019 yılı SOBIAD etki faktörü 0,3 olan Sınırsız Eğitim ve Araştırma Dergisinin bu sayısında eğitimle ilgili 5 bilimsel araştırmaya yer verilmiştir.

Dergimiz, eğitim ve araştırma alanına yönelik makalelerin yanı sıra disiplinler arası akademik çalışmaların yer aldığı seçkin bir yayın olarak okuyucularla buluşmaya devam edecektir.

Dergimizin eğitim ve araştırma alanına katkıları getirmesini diliyoruz. Saygılarımızla.

SINIRSIZ EĞİTİM VE ARAŞTIRMA DERNEĞİ

Sınırsız Eğitim ve Araştırma Dergisi, Cilt 5, Sayı 2

The Journal of Limitless Education and Research, Volume 5, Issue 2

İÇİNDEKİLER

Makale Türü: Araştırma

Firdevs GÜNEŞ

- Türkçe Öğretiminde “Hazırlıksız Konuşma” Sorunu
“Unprepared Speaking” Problem in Turkish Teaching 109-124

Sevda KOÇ AKRAN, İnci KOCAMAN GELİR

- Karikatüre Dayalı Uygulamaların Okul Öncesi Çocuklarının İletişim Becerilerine Etkisi
The Effect of Caricature Based Applications on the Communication Skills of Preschool Children 125-148

Mustafa SAYİM, Ayşe Derya IŞIK

- Üstün Yetenekli Tanısı Almış Öğrencilerin Akranları ile Karşılaştırıldığı Lisansüstü Çalışmaların Tematik İncelenmesi
Thematic Examination of Postgraduate Studies in Comparison of Peers of Gifted Students with Their Peers 149-166

Sevgi GENÇ KÖYLÜ, Ayşe Derya IŞIK

- Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğrenme Kaygısı Ölçeği: Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması
Anxiety Scale in Learning Turkish as a Foreign Language: Validity and Reliability Study 167-181

Makale Türü: Derleme

Gülizar NACAR

- Bedensel Zekâ ile Drama Arasındaki İlişki
The Relationship Between Physical Intelligence And Drama 182-193

Sınırsız Eğitim ve Araştırma Dergisi
Cilt 5, Sayı 2, 149 - 166
The Journal of Limitless Education and Research
Volume 5, Issue 2, 149 - 166

DOI: 10.29250/sead.752014

Gönderilme Tarihi: 12.06.2020

Makale Türü: Araştırma

Kabul Tarihi: 06.07.2020

Üstün Yetenekli Tanısı Almış Öğrencilerin Akranları ile Karşılaştırıldığı Lisansüstü Çalışmaların Tematik İncelenmesi

Mustafa SAYİM, Milli Eğitim Bakanlığı, msayim40@gmail.com

Doç. Dr. Ayşe Derya IŞIK, Bartın Üniversitesi, aysederyaisik@gmail.com

Özet: Bu araştırmanın amacı üstün yetenekliler alanında yapılan çalışmalardan üstün yetenekli tanısı almış öğrencilerin akranlarıyla karşılaştırıldığı lisansüstü çalışmaların tematik olarak incelenmesidir. Araştırmada YÖK (Ulusal Tez Merkezi) veri tabanında kayıtlı ve 1995-2019 yılları arasında hazırlanmış olan lisansüstü çalışmalar incelenmiştir. Bu çalışmada kriterlere uygun olan 5 doktora ve 40 yüksek lisans tezi incelenmiştir. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden belge/doküman incelemesi tekniği kullanılmıştır. Araştırmanın verileri içerik analizi tekniği kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Lisansüstü çalışmaların düzeyleri, hangi yıllarda yapıldıkları, yöntemleri, konuları, üniversiteleri, tez danışman unvanları, izin durumları ve sonuçları gibi bilgiler araştırmanın bulgularını oluşturmaktadır. Araştırma sonuçlarına göre, lisansüstü çalışmaların genellikle eğitim alanında yapıldığı, yöntem olarak genelde nicel araştırma yönteminin benimsendiği, düzeylerinin ise yüksek oranda yüksek lisans olduğu ve 2005 yılından sonra önemli bir artış gösterdiği tespit edilmiştir. Araştırma sonucunda elde edilen veriler ışığında üstün yetenekliler konusunun eğitim, psikoloji dışında da farklı alanlar tarafından çalışmaya başlanması, üstün yetenekli öğrencilerin akranları ile karşılaştırıldıkları lisansüstü çalışmalarda doktora düzeyinde çalışmaların artırılması, üstün yetenekli öğrencilerin akranları ile karşılaştırıldıkları lisansüstü çalışmalarda karma yöntemlerin daha çok kullanılması önerileri getirilmektedir.

Anahtar Sözcükler: Karşılaştırma, Lisansüstü çalışma, Tematik inceleme, Üstün yetenekliler

Thematic Examination of Postgraduate Studies in Comparison of Peers of Gifted Students with Their Peers

Abstract: The aim of this research is to examine postgraduate studies comparatively with the peers of gifted students from the studies on gifted students. In the research, postgraduate studies registered in YÖK (National Thesis Center) database and prepared between 1995-2019 were examined. In this research, 5 doctoral and 40 master's theses that meet the criteria have been examined. Document / document review technique, which is one of the qualitative research methods, was used in the research. The data of the research was carried out using the content analysis technique. The findings of the research such as the levels of graduate studies, the years in which they were conducted, the methods, subjects, universities, title of the thesis advisor, permission status and results. According to the results of the research, it is determined that postgraduate studies are generally carried out in the field of education, quantitative research method has been adopted as a method, and their levels are highly graduate and have increased significantly after 2005. In the light of the data obtained as a result of the research, it is proposed to start studying the subject of gifted students by different fields other than education, psychology, to increase the level of doctorate studies in postgraduate studies in which gifted students are compared with their peers, and to use mixed methods in postgraduate studies where gifted students are compared with their peers.

Keywords: Compare, Graduate study, Thematic review, Gifted students.

Künyesi: Sayım, M. ve Işık, A. D. (2020). Üstün Yetenekli Tanısı Almış Öğrencilerin Akranları ile Karşılaştırıldığı Lisansüstü Çalışmaların Tematik İncelenmesi. *Sınırsız Eğitim ve Araştırma Dergisi*, 5(2), 149-166. DOI: 10.29250/sead.752014.

Birinci Yazar Orcid No: 0000-0001-5945-3416

İkinci Yazar Orcid No: 0000-0002-9867-0904

1. Giriş

İnsanlık tarihi sürecinde, kişilerin hayatlarında değişiklikler meydana getiren, medeniyet adı verilen değişimi gerçekleştiren unsur, toplumun önde gelen kişilerin sahip olduğu üstün düşünme kabiliyetidir (Çağlar, 1972). Tarih kitapları, sahip oldukları üstün özellikler ile toplulukları peşinden sürüklemiş insanların yaşamlarını anlatan olaylarla doludur ve bu insanların üstün olarak nitelendirilen özellikleri şöyledir; yaratıcı düşünme, kahramanlık, kriz anında hızlı karar verme, sorun çözücülük, çevresindekileri kolay ikna edebilme, kurnazlık, güçlü sezgiler, yaşamı kolaylaştırıcı icat ve buluşlarda bulunma (Akarsu, 2001).

İnsanların ortak tarihlerinin kayıt altına alındığı ilk dönemlerde diğerlerinden daha çabuk av yakalayan veya diğer insanlardan daha güçlü olan kişilere atfedilen üstün yetenek kavramı, toplumların gelişmesiyle adeta güncellenerek farklı yönler evrilmiş ve bireylerin ihtiyaçları doğrultusunda değişiklik göstermiştir (Ömeroğlu, 1993). Değişen ve gelişen toplum düzenlerinin ihtiyaçlarına yönelik sorunlara çözüm üretebilecek bireylerin farklı özelliklerine ihtiyaç duyulmaktadır (Budak, 2008).

1960'lı yılları takip eden dönemde, dünya genelinde üstün olarak nitelendirilen çocuklara gösterilen ilgide ilerleme yaşanmıştır, bunun nedeni olarak değişen beslenme alışkanlıkları, azalan enerji kaynakları, çevre kirliliğinin artışı, dünyadaki siyasi dengelerin korunmasında yaşanan zorluklar gibi küresel sorunlara çözümler getirebilecek kişiler olarak üstün zekalı çocukların görülmesi olduğu düşünülmektedir (Davaslıgil,1995). Türkiye ölçeğinde baktığımızda ise bu alanda 1960 sonrasında başlatılan küçük atılımlar, 1990'lı yıllarda yeniden atağa kaldırılmış; fakat dünyada yaşanan etkinin aksine ebeveyn tutumları, belirli kişiler ve vakıflar düzeyinde kalmış genel olarak Milli Eğitim Bakanlığı'nda yaşanan tabuları yıkamamıştır (Akarsu, 2001). 1962 yılında gerçekleşen VII. Millî Eğitim Şûrası sonucunda fen ve matematik disiplinlerinde üstün yetenek tanılı bireylerin eğitimi için 1963-1964 eğitim-öğretim yılında Ankara Fen Lisesi açılmıştır ve takip eden dönemde ekonomik sıkıntılar nedeniyle bu çabalar gerilemiş ve önemini yitirmiştir (Akarsu, 2004).

Üstün yetenekli tanısı konmuş çocuklara yönelik ülkemizde yapılan çalışmalar son yıllarda artış göstermektedir fakat bu artış dahi istenilen seviyede değildir, bu çocuklara kayıtsız kalınmamalı, nede olsa üstün özellikler taşıyorlar kendileri hallederler yaklaşımı ile onlara çok zararlar verilmektedir (Altıntaş, 2009).

Alanda yapılan çalışmalar, sıkıntıların politika koyucular tarafından fark edilmesine fayda sağlaması yönünden önem teşkil etmektedir. Bu çalışma Türkiye’de üstün yetenekli tanısı almış öğrenciler kapsamında yüksek lisans ve doktora düzeylerinde gerçekleştirilen araştırmalara bütüncül bakmaya sağlaması açısından önemlidir.

1.2. Araştırmanın Amacı

Bu çalışmanın genel amacı üstün yetenekli tanısı almış öğrencilerin akranları ile karşılaştırdığı lisansüstü çalışmaların analizini yapmaktır. Araştırmanın problemi “Üstün yetenekli/zekalı tanısı almış öğrencilerin akranları ile karşılaştırmalı yapılan lisansüstü çalışmaların tematik özellikleri nelerdir?” olarak belirlenmiştir. Araştırmanın alt problemleri ise aşağıda listelenmiştir.

1. Üstün yetenekli/zekalı tanısı almış öğrencilerin akranlarını karşılaştırmalı lisansüstü çalışmaların düzeyi nedir?
2. Üstün yetenekli/zekalı tanısı almış öğrencilerin akranlarını karşılaştırmalı lisansüstü çalışmaların yıllara göre dağılımı nasıldır?
3. Üstün yetenekli/zekalı tanısı almış öğrencilerin akranlarını karşılaştırmalı lisansüstü çalışmaların hangi yöntem kullanılmıştır?
4. Üstün yetenekli/zekalı tanısı almış öğrencilerin akranlarını karşılaştırmalı lisansüstü çalışmaların konularına göre dağılımı nasıldır?
5. Üstün yetenekli/zekalı tanısı almış öğrencilerin akranlarını karşılaştırmalı lisansüstü çalışmaların üniversitelere göre dağılımı nasıldır?
6. Üstün yetenekli/zekalı tanısı almış öğrencilerin akranlarını karşılaştırmalı lisansüstü çalışmaların tez danışmanı unvanları nedir?
7. Üstün yetenekli/zekalı tanısı almış öğrencilerin akranlarını karşılaştırmalı lisansüstü çalışmaların izin durumları nasıldır?
8. Üstün yetenekli/zekalı tanısı almış öğrencilerin akranlarını karşılaştırmalı lisansüstü çalışmaların sonuçları nasıldır?

1.3. Araştırmanın Önemi

Üstün yetenekli öğrencilerin eğitimi ile ilgili yapılan çalışmalar üstün yetenekli öğrencilere verilecek eğitimin niteliğini belirleme ve onların öğretmenlerine sağlanacak destek

uygulamalarına faydalı olacaktır. Üstün yetenekli öğrencilerin eğitim-öğretimi yönünden ülkemizde yapılan çalışmaların içeriklerini incelemek ve alanın eğilimini tespit etmek için gerçekleştirilen bu araştırma, bu konuda yeni yapılacak araştırmalara yol göstermek ve üstün yetenekli tanısı almış öğrenciler ile ilgili ülkemizin genel durumu belirlemek adına önemli görülmektedir.

2. YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın deseni, çalışma grubu, veri toplama araçları ve veri analiz yöntemi açıklanmıştır.

2.1. Araştırma Deseni

Araştırma betimsel bir çalışmadır. Araştırmada veriler doküman incelemesi yoluyla toplanmıştır. Doküman incelemesi, araştırma için planlanan kavramların içeriğine dair veri barındıran belgelerin analizini içermektedir (Karadağ, 2009). Çalışmada, üstün yetenekli/zekalı tanısı almış öğrencilerin akranları ile karşılaştırıldığı lisansüstü çalışmalar incelenerek, belirlenen ölçütler açısından betimlenmeye çalışılmıştır. Bilimsel etkinlikler başlar, böylece olay ve olguları gruplayabilme, anlayabilme ve aralarındaki ilişkileri görebilme olanağı sağlar, bu özellikleriyle araştırma betimsel bir özellik taşımaktadır (Kaptan, 1998, 59).

2.2. Çalışma Alanı

Araştırmanın amacı doğrultusunda Yükseköğretim Kurumu tarafından Türkiye’de yapılmış 1995-2019 tarihlerinde yapılan lisansüstü çalışmaları içeren, Ulusal Tez Merkezi’nde 31.10.2019 tarihinde ulaşılan üstün yetenekliler bilim dalı alanında yapılmış 225 yüksek lisans ve doktora tezi üzerinde inceleme gerçekleştirilmiştir. Evren ile ilgili ayrıntılı bilgiler Tablo 1’de gösterilmektedir.

Tablo 1.
Araştırmanın Evreni

Düzye/Alan	Üstün Yetenekliler	
	Sayı (N)	Yüzde (%)
Yüksek Lisans	173	76,8
Doktora	53	23,2
Toplam	225	100,0

Tablo 1’deki veriler incelendiğinde üstün yetenekliler alanında yapılan 225 lisansüstü çalışması bulunduğu görülmektedir. Bu çalışmaların 173’ü (%76,8) yüksek lisans, 53’ü (%23,2) doktora düzeyinde araştırmalar oluşturmaktadır.

Çalışmaya 1995-2019 yıllarında yapılan üstün yetenekli/zekalı tanısı almış öğrencilerin akranlarıyla karşılaştırmalı ile ilgili araştırmalar örnekleme alınmıştır. Araştırmanın örneklemi ile ilgili ayrıntılı bilgiler Tablo 2’de gösterilmektedir.

Tablo 2.

Araştırmanın Örneklemi

Örneklem	Sayı (N)	Yüzde (%)
Yüksek Lisans	40	88,8
Doktora	5	11,2
Toplam	45	100,0

Tablo 2’deki veriler incelendiğinde araştırma örnekleminde 40 (%88,8) yüksek lisans düzeyinde, 5 (%11,2) doktora düzeyinde olmak kaydıyla 45 çalışma olduğu görülmektedir.

2.3. Verilerin Toplanması

Örnekleme alınan 45 çalışma YÖK Ulusal Tez Merkezi’nden indirilip her çalışmanın düzeyi, konusu, yöntemi, yılı, izin durumu, danışman bilgisi, üniversitesi, sonuç bölümleri incelenmiştir. Yayınlanma izini olmayan 5 çalışma yazarlarına ulaşılmaya çalışılmış geri dönüt alınmadığı için detaylı bilgi gereken yöntem ve sonuç incelemesine 40 lisansüstü çalışma dahil edilmiştir.

2.4. Verilerin Analizi

Araştırma verilerinin analizinde, betimsel istatistik yöntemlerinden frekans ve yüzde kullanılmıştır.

3. BULGULAR

Bu bölümde araştırmada elde edilen sonuçlara, alt problemler doğrultusunda sırasıyla yer verilmiştir.

Araştırmanın ilk alt problemi üstün yetenekliler ve akranları ile ilgili lisansüstü çalışmaların düzeylerinin analizini gerektirmektedir. Bu doğrultuda üstün yetenekliler ve akranları ile ilgili lisansüstü çalışmaların düzeyleri Tablo 3’te gösterilmiştir.

Tablo 3.

Lisansüstü çalışmaların düzeylerine göre dağılımı

Düzy	Sayı (N)	Yüzde (%)
Yüksek Lisans	40	88,8
Doktora	5	11,2
Toplam	45	100,0

Tablo 3'deki veriler incelendiğinde, lisansüstü çalışmaların 40'ünün (%88,8) Yüksek Lisans ve 5'inin (%11,2) Doktora düzeyinde olduğu görülmüştür. Yüksek lisans düzeyinde daha fazla lisansüstü çalışma yapıldığı tespit edilmiştir.

Araştırmanın ikinci alt problemi, üstün yeteneklilerin akranları ile karşılaştırmalı lisansüstü çalışmaların yıllara göre analizini gerektirmektedir. Bu doğrultuda üstün yeteneklilerin akranları ile karşılaştırmalı lisansüstü çalışmaların yıllara göre dağılımı Tablo 4'te gösterilmiştir.

Tablo 4.

Lisansüstü çalışmaların yıllara göre dağılımı

Yıllar	Sayı (n)	Yüzde (%)
1995-1999	2	4,4
2000-2004	2	4,4
2005-2009	7	15,5
2010-2014	9	20,0
2015-2019	25	55,5
Toplam	45	100,0

Tablo 4'deki veriler incelendiğinde, 1995-1999 yılları arasında 2 (%4,4), 2000-2004 yılları arasında 2 (%4,4), 2005-2009 yılları arasında 7 (%15,5), 2010-2014 yılları arasında 9 (%20,0), 2015-2019 yılları arasında ise 25 (%55,5) lisansüstü çalışmanın yapıldığı tespit edilmiştir. Üstün yetenekli öğrenciler ile akranlarının karşılaştırıldığı lisansüstü çalışmaların 2010 yılı ve sonrasında önemli bir artış göstermesinin nedeni ülkemizde bu alanda yapılan çalışmaların eksikliğinin fark edilmesi olabilir.

Araştırmanın üçüncü alt problemi, üstün yeteneklilerin akranları ile karşılaştırmalı lisansüstü çalışmaların yöntemlerine göre analizini gerektirmektedir. Bu doğrultuda üstün yeteneklilerin akranları ile karşılaştırmalı lisansüstü çalışmaların yöntemlerine göre dağılımı Tablo 5'te gösterilmiştir.

Tablo 5.

Lisansüstü çalışmaların yöntemlerine göre dağılımı

Yöntem	Desen	Yüksek Lisans		Doktora		Toplam		
		f	%	f	%	f	%	
Nicel	Deneysel	Ön test Son Test Kontrol Grup Modeli	2	5,0	0	0,0	2	5,0
			18	45,0	0	0	18	45,0
	Deneysel Olmayan	Betimsel Tarama	6	15,0	1	2,5	7	17,5
		İlişkisel Tarama	5	12,5	0	0,0	5	12,5
Nitel	Etkileşimli	Durum çalışması	3	7,5	1	2,5	4	10,0
		Eylem araştırması	0	0,0	1	2,5	1	2,5
Karma	Karma	3	7,5	0	0,0	3	7,5	
Toplam		37	92,5	3	7,5	40	100	

Tablo 5'teki veriler incelendiğinde, üstün yetenekliler bilim dalında 1995-2019 yıllarında yapılan üstün yetenekli tanısı konulmuş öğrencilerin akranlarıyla karşılaştırılması ile ilgili 40 tezin 31'i nicel türdedir. Bu doğrultuda olay ve olguları derinlemesine detaylı inceleme olanağı veren, nitel tez çalışmaların yeterli olmadığı söylenebilir. Yapılan analiz sonucunda üstün yetenekli tanısı konulmuş öğrencilerin akranlarıyla karşılaştırılması ile ilgili ulaşılan yüksek lisans tezlerinin %83,8'inde nicel, %8,1'inde nitel ve %8,1'inde ise karma yöntemin kullanıldığı belirlenmiştir. Ulaşılan doktora tezlerinin ise %33,3'ünde nicel, %67,7'sinde nitel yöntem kullanıldığı belirlenmiştir. Bu çalışmada ulaşılan yüksek lisans tezlerinde nicel yöntemin fazla kullanılmadığı, doktora tezlerinde ise karma yöntemin hiç kullanılmadığı söylenebilir.

Araştırmanın dördüncü alt problemi, üstün yeteneklilerin akranları ile karşılaştırmalı lisansüstü çalışmaların konularına göre analizini gerektirmektedir. Bu doğrultuda üstün yeteneklilerin akranları ile karşılaştırmalı lisansüstü çalışmaların konularına göre dağılımı Tablo 6'da gösterilmiştir.

Tablo 6.

Lisansüstü çalışmaların konularına göre dağılımı

Konu	Sayı (n)	Yüzde(n)
Eğitim	33	73,3
Psikoloji	6	13,3
Ev Ekonomisi	3	6,6
Spor	1	2,2
Kimya	1	2,2
Hemşirelik	1	2,2
Toplam	45	100,0

Tablo 6'daki veriler incelendiğinde lisansüstü çalışmaların eğitim alanında 33 (%73,3), psikoloji alanında 6 (%13,3), ev ekonomisi alanında 3 (%6,6), spor alanında 1 (%2,2), kimya alanında 1 (%2,2) ve hemşirelik alanında ise 1 (%2,2) çalışma yer aldığı tespit edilmiştir.

Araştırmanın beşinci alt problemi, üstün yeteneklilerin akranları ile karşılaştırmalı lisansüstü çalışmaların üniversitelere göre analizini gerektirmektedir. Bu doğrultuda üstün yeteneklilerin akranları ile karşılaştırmalı lisansüstü çalışmaların üniversitelere göre dağılımı Tablo 7'de gösterilmiştir.

Tablo 7.

Lisansüstü çalışmaların üniversitelere göre dağılımı

Üniversite	Sayı (n)	Yüzde (%)	Üniversite	Sayı (n)	Yüzde (%)
İstanbul Üniversitesi	10	22,2	Ankara Üniversitesi	1	2,2
Hacettepe Üniversitesi	6	13,3	19 Mayıs Üniversitesi	1	2,2
Bahçeşehir Üniversitesi	4	8,8	Abant İzzet Baysal Üni.	1	2,2
Gazi Üniversitesi	3	6,6	Gaziantep Üniversitesi	1	2,2
Gaziosmanpaşa Üniversitesi	3	6,6	Ege Üniversitesi	1	2,2
Erciyes Üniversitesi	3	6,6	Nişantaşı Üniversitesi	1	2,2
Marmara Üniversitesi	2	4,4	Dumlupınar Üniversitesi	1	2,2
Sakarya Üniversitesi	2	4,4	Mersin Üniversitesi	1	2,2
Necmettin Erbakan Üni.	1	2,2	Uludağ Üniversitesi	1	2,2
Boğaziçi Üniversitesi	1	2,2	Arel Üniversitesi	1	2,2
Toplam			45 100,0		

Tablo 7'deki veriler incelendiğinde, lisansüstü çalışmaların en çok 10 (%22,2) çalışma ile İstanbul Üniversitesi'nde yapıldığı tespit edilmektedir. Hacettepe Üniversitesi 6 (%13,3), Bahçeşehir Üniversitesi 4 (%8,8), Gazi Üniversitesi, Gaziosmanpaşa Üniversitesi ve Erciyes Üniversitesi 3 (6,6), Marmara Üniversitesi ve Sakarya Üniversitesi 2 (%4,4), Necmettin Erbakan Üniversitesi, Boğaziçi Üniversitesi, Ankara Üniversitesi, 19 Mayıs Üniversitesi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Gaziantep Üniversitesi, Ege Üniversitesi, Nişantaşı Üniversitesi, Dumlupınar Üniversitesi, Mersin Üniversitesi, Uludağ Üniversitesi ve Arel Üniversitesi 1 (%2,2) lisansüstü çalışma ile alan katkı verdikleri tespit edilmiştir.

Araştırmanın altıncı alt problemi üstün yeteneklilerin akranları ile karşılaştırmalı lisansüstü çalışmaların tez danışmanlarının unvanları analizini gerektirmektedir. Bu doğrultuda üstün yeteneklilerin akranları ile karşılaştırmalı lisansüstü çalışmaların tez danışman unvanlarına göre dağılımı Tablo 8'de gösterilmiştir.

Tablo 8.

Lisansüstü çalışmaların tez danışman unvanları

Danışman Unvanı	Sayı (n)	Yüzde (%)
Doktor Öğretim Üyesi	18	40,0
Doçent Doktor	16	35,5
Profesör Doktor	10	22,2
Toplam	45	100,0

Tablo 8'deki veriler incelendiğinde, lisansüstü çalışmaları yöneten danışmanların unvanı doktor öğretim üyesi 19 (%42,2), doçent doktor 16 (%35,5), profesör doktor olan 10 (%22,2) olduğu tespit edilmiştir.

Araştırmanın yedinci alt problemi üstün yeteneklilerin akranları ile karşılaştırmalı lisansüstü çalışmaların izin durumlarına göre dağılımının analizini gerektirmektedir. Bu doğrultuda üstün yetenekliler ve akranları ile ilgili lisansüstü çalışmaların izin durumlarına göre dağılımı Tablo 9'da gösterilmiştir.

Tablo 9.

Lisansüstü çalışmaların izin durumları

İzin Durumu	Sayı (n)	Yüzde (%)
İzinli	40	88,8
İzinsiz	5	11,2
Toplam	45	100,0

Tablo 9'daki veriler incelendiğinde, lisansüstü çalışmaların 40'ının (%88,8) izinli ve 5'inin (%11,2) izinsiz olduğu görülmüştür. Lisansüstü çalışmalarının çoğunluğunun erişim iznli olduğu tespit edilmiştir.

Araştırmanın sekizinci alt problemi, üstün yeteneklilerin akranları ile karşılaştırmalı lisansüstü çalışmaların sonuçlarına göre analizini gerektirmektedir. Bu doğrultuda üstün yeteneklilerin akranları ile karşılaştırmalı lisansüstü çalışmalar sonuçlarına göre gruplandırılarak listelenmiştir.

-Üstün yetenekli öğrenciler ve akranları arasında anlamlı farklılığa rastlanmayan çalışmalar

Ciğerci (2006)	Kanlı (2008)	Toraman (2009)	Kangal (2010)
Ağırsoy (2018)	Kaynar (2018)	Özhan (2018)	Söğüt (2019)

Empati ve sosyal beceriler konusunda Ciğerci (2006), Toraman (2009), Kangal (2010), Ağırsoy (2018) yaratıcılık konusunda Kaynar (2018) hayal gücü konusunda Özhan (2018), stres ve motivasyon konusunda Söğüt (2019), Kanlı (2008) çalışmalarında üstün yetenekli öğrenciler ile akranları arasında anlamlı farklılığa rastlanmamıştır.

-Üstün yetenekli öğrenciler ve akranları arasında üstün yetenekli olmayanların lehine farklılıklar tespit edilen çalışmaları

Kaval (2014)	Yavuz (2019)
--------------	--------------

Ebeveyn tutumları konusunda Kaval (2014), sosyal duygusal öğrenme konusunda Yavuz (2019) çalışmalarında üstün yetenekli olmayan öğrenciler lehine sonuç alınmıştır.

-Üstün yetenekli öğrenciler ve akranları arasında üstün yetenekli olanların lehine farklılıklar tespit edilen çalışmalar

Evrin (2008)	İşlekeller (2008)	Leana (2009)	Bapoğlu (2010)
Güneş (2010)	Özbaş (2010)	Gürel (2011)	Uyaroğlu (2011)
Belur (2014)	Bakır (2015)	Koçyiğit (2015)	Topçu (2015)
Çayır (2016)	Gözetin (2016)	Özbey (2016)	Taşkın (2016)
Teloğlu (2016)	Dayan (2017)	Kanık (2017)	Korkmaz (2017)
Küçük (2017)	Yıldırım (2017)	Barış (2018)	Özcan (2018)
Özince (2018)	Şahin (2018)	Yıldız (2018)	Yıldız (2019)

Empati ve sosyal beceri konusunda Güneş (2010), Özbaş (2010), Bakır (2015), Özbey (2016), Kanık (2017), Korkmaz (2017), Küçük (2017), Şahin (2018), Yıldız (2019) akademik başarı konusunda Evrim (2008), Gözetin (2016), Teloğlu (2016), Dayan (2017), Yıldırım (2017), Özcan (2018) motivasyon ve tutum konusunda Gürel (2011), Uyaroğlu (2011), Belur (2014), Topçu (2015), Çayır (2016), Yıldırım (2017), Barış (2018) eleştirel düşünme konusunda İşlekeller (2008), Bapoğlu (2010), Özince (2018) problem çözme konusunda Leana (2009), Koçyiğit (2015), Taşkın (2016) üstün yetenekli öğrenciler lehine sonuç alınmıştır.

4. Sonuç, Tartışma ve Öneriler

Ülkemizde üstün yetenekli tanısı almış öğrencilerin akranlarıyla karşılaştırıldığı lisansüstü çalışmalar toplam 45 adettir ve bunların içerisinde 40 lisansüstü çalışmanın yayınlanma izini bulunmaktadır.

Üstün yetenekli tanısı almış öğrencilerin akranlarıyla karşılaştırıldığı lisansüstü çalışmaların 40'ının (%88,8) Yüksek Lisans ve 5'inin (%11,2) Doktora düzeyinde olduğu tespit edilmiştir. Çalışmaların büyük çoğunluğunun yüksek lisans düzeyinde yer aldığı görülmektedir. Yüksek lisans düzeyinde yapılan lisansüstü çalışmaların daha fazla olmasının nedenleri olarak ülkemizde lisansüstü alanlarda daha çok yüksek lisans programları olması ve doktora eğitiminin daha uzun soluklu ve sınırlı sayıda üniversitelerde olduğu düşünülmektedir.

Üstün yetenekli tanısı almış öğrencilerin akranlarıyla karşılaştırıldığı lisansüstü çalışmalar 1995-1999 yılları arasında 2 (%4,4), 2000-2004 yılları arasında 2 (%4,4), 2005-2009 yılları arasında 7 (%15,5), 2010-2014 yılları arasında 9 (%20,0), 2015-2019 yılları arasında ise 25 (%55,5) lisansüstü çalışmanın yapıldığı belirlenmiştir. 2005 yılından sonra ülkemizde üstün yetenekli tanısı almış öğrenciler ve akranları ile karşılaştırıldığı araştırmalarda yüksek sayısı bir artış olduğu gözükmemektedir. Bu durum bu alanda yeteri kadar çalışılmadığının fark edilme ihtimali ve ülkemizde değişen eğitim öğretim programı ile doğru orantılı seyretmektedir.

Üstün yetenekli tanısı konulmuş öğrencilerin akranlarıyla karşılaştırılması ile ilgili ulaşılan yüksek lisans tezlerinin %83,8'inde nicel, %8,1'inde nitel ve %8,1'inde ise karma yöntemin

kullanıldığı belirlenmiştir. Ulaşılan doktora tezlerinin ise %33,3'ünde nicel, %67,7'sinde nitel yöntem kullanıldığı belirlenmiştir. Bu çalışmada ulaşılan yüksek lisans tezlerinde nicel yöntemin fazla kullanılmadığı, doktora tezlerinde ise karma yöntemin hiç kullanılmadığı söylenebilir. Güçün (2014) tarafından yapılan çalışmada da üstün yetenekliler alanında hazırlanmış lisansüstü çalışmaların yaklaşımlarına göre dağılımının daha çok nicel yöntemler olduğu tespit edilmiştir. Karma yaklaşımın, nitel ve nicel araştırma yöntemlerinin sahip olduğu artıların beraber kullanıldığı eksilerin ise diğer yaklaşım ile düzeltildiği bir araya getirme durumu (Çepni, 2010) olduğu düşünüldüğünde çalışmalardan elde edilecek sonuçların fayda ve güvenilirliği açısından daha etkili sonuçlar ve bunlara bağlı öneriler ortaya koyabileceğini ve literatüre doğrudan katkı sağlayabileceği düşünülmektedir.

Üstün yetenekli tanısı konulmuş öğrencilerin akranlarıyla karşılaştırılması ile ilgili lisansüstü çalışmaların konu dağılımında en çok eğitim 33 (%73,3) alanında yapılan çalışmalar olduğu tespit edilmiştir. Lisansüstü çalışmaları yürüten tez danışmanlarının daha çok doktor öğretim üyesi ve doçent doktor ünvanlı olduğu görülmüştür.

Araştırmada incelenen lisansüstü çalışmaların sonuçları üç alanda toplanmıştır. Bunlar üstün yetenekli öğrenciler ve akranları arasında anlamlı istatistikî farklara ulaşamayanlar, üstün yetenekli öğrenciler lehine fark bulanlar ve üstün yetenekli olmayanlar lehine farklar olarak sıralanabilmektedir.

Empati ve sosyal beceri konusunda Güneş (2010), Özbaş (2010), Bakır (2015), Özbey (2016), Kanık (2017), Korkmaz (2017), Küçük (2017), Şahin (2018), Yıldız (2019) akademik başarı konusunda Evrim (2008), Gözeten (2016), Teloğlu (2016), Dayan (2017), Yıldırım (2017), Özcan (2018) motivasyon ve tutum konusunda Gürel (2011), Uyaroğlu (2011), Belur (2014), Topçu (2015), Çayır (2016), Yıldırım (2017), Barış (2018) eleştirel düşünme konusunda İşlekleller (2008), Bapoğlu (2010), Özince (2018) problem çözme konusunda Leana (2009), Koçyiğit (2015), Taşkın (2016) üstün yetenekli öğrenciler lehine sonuç alınmıştır.

Araştırmadan elde edilen sonuçlara dayanarak aşağıda yer alan öneriler geliştirilmiştir:

1. Üstün yetenekli öğrenciler içeriğinin eğitim ve psikoloji haricinde de başka disiplinler aracılığıyla çalışmaya başlanması,
2. Üstün yetenekli öğrencilerin akranları ile karşılaştırıldıkları lisansüstü çalışmalarda doktora düzeyinde çalışmaların artırılması,

3. Üstün yetenekli öğrencilerin akranları ile karşılaştırıldıkları lisansüstü çalışmalarda karma yöntemlerin daha çok kullanılması.

KAYNAKLAR

- Ağırsoy, B. (2018). *Özel yetenekli tanısı almış ve almamış çocukların yalnızlık, empati ve mükemmeliyetçilik düzeylerinin incelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Bahçeşehir Üniversitesi, Eğitim Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Akarsu, F. (2001). *Üstün Yetenekli Çocuklar: Aileleri ve Sorunları*, Eduser Yayınları, Ankara.
- Akarsu, F. (2004). "Üstün Yetenekliler". Birinci Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi Seçilmiş Makaleler Kitabı, No:63, Çocuk Vakfı Yayınları, İstanbul.
- Altıntaş, E. (2009) *Purdue Modeline Dayalı Matematik Etkinliği İle Öğretimin Üstün Yetenekli Öğrencilerin Başarılarına Ve Eleştirel Düşünme Düzeylerine Etkisi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi İlköğretim Anabilim Dalı, İstanbul
- Bakır, B. (2015). *Üstün Zekâlı Olan ve Üstün Zekâlı Olmayan Öğrencilerin Benlik Algısı ve Ebeveynlerinin Çocuk Yetiştirme Stilleri Üzerine Bir Yapısal Eşitlik Modellemesi* Mersin Üniversitesi.
- Bapoğlu, S. S. (2010). *Üstün ve Normal Çocukların Yaratıcı ve Eleştirel Düşünme Düzeylerinin İncelenmesi*. İstanbul Üniversitesi.
- Barış, Ş. (2018). *Üstün zekâlı ve yetenekli olan ve olmayan 3 ve 4. sınıf öğrencilerinin, Mindfulness düzeyleri*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Bahçeşehir Üniversitesi, Eğitim Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Belur, A. (2014). *BİLSEM'e kayıt hakkı kazanan ve kazanamayan öğrencilerin anne/babalarının rehberlik gereksinimlerinin incelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Uludağ Üniversitesi, Bursa.
- Budak, İ. (2008). Matematikte Üstün Yetenekli Öğrenci Eğitimi Ve Sosyal Beklentiler. *Journal of Qafqaz University*. 24, 250-257.
- Ciğerci, C. Z. (2006). *Üstün yetenekli olan ve olmayan ergenlerde benlik saygısı, başkalarının algılaması ve psikolojik belirtiler arasındaki ilişkiler: Fen lisesi ve düz lise karşılaştırması*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Sakarya: Sakarya Üniversitesi.
- Çağlar, D. (1972). Üstün Zekalı Çocukların Özellikleri. *Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 5(3), 95-110.
- Çayır, Ş. (2016). *Üstün yetenekli öğrencilerle akranlarının çevreye yönelik tutumlarının ve çevre sorunlarına çözüm önerilerinin karşılaştırmalı incelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Sakarya Üniversitesi.
- Çepni, S. (2010). Araştırma ve proje çalışmalarına giriş. *Celepler Matbaacılık*, 5. Baskı, Trabzon.
- Davaslıgil, Ü. (1995) Üstün Çocuklar ve Eğitimleri. *Yaşadıkça Eğitim*, Sayı 43 (Kasım/Aralık): 21-27.

- Dayan, Ş. (2017). *Üstün yetenekli ve normal öğrencilerin matematiksel örüntü başarılarının incelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bolu.
- Evrin, K. (2008). *Raven SPM Plus Testi 5.5-6.5 yaş geçerlik, güvenilirlik, ön-norm çalışmalarına göre üstün zekalı olan ve olmayan öğrencilerin erken matematik yeteneklerinin karşılaştırılması*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İstanbul Üniversitesi, Eğitim Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Gözeten, S. (2016). *Üstün ve Normal Zekâlı Öğrencilerin Öğrenmeye İlişkin Tutumlarının Karşılaştırılması*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Nişantaşı Üniversitesi, İstanbul.
- Güçin, G. (2014). *Türkiye’de Üstün Yetenekliler ve Üstün Zekâlılar Alanında Yapılmış Akademik Çalışmaların Çeşitli Değişkenler Açısından Değerlendirilmesi* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Yıldız Teknik Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Gürel, R. (2011). *İlköğretim İkinci Kademedeki Okuyan Üstün Yetenekli Olan Ve Olmayan Öğrencilerin Matematik Kaygı Düzeyleri ve Bunların Kaynakları*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İlköğretim Ana Bilim Dalı, Ankara.
- Güneş, A. (2010). *İlköğretim Çağındaki Üstün Yetenekli Öğrencilerle Normal Gelişim Gösteren Öğrencilerin Liderlik Becerilerinin Karşılaştırılması*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Erciyes Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Kayseri.
- İşlekeller, A. (2008). *Eleştirel düşünme becerilerini temel alan Türkçe öğretiminin üstün ve normal zihin düzeyindeki öğrencilerin erişimi, eleştirel düşünme düzeylerine ve tutumlarına etkisi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi, İstanbul.
- Kangal, B. (2010). *Normal ve Üstün Yetenekli Çocukların Ahlaki Yargılarının Karşılaştırılması ve Yaratıcı Drama Programının Çocukların Ahlaki Yargılarına Etkisi* (Yayınlanmamış Doktora Tezi). Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- Kanık, P. (2017). *Özel yetenekli tanısı almış ve almamış öğrencilerin denetim odağı ve öz-düzenleyici öğrenme stratejileri açısından incelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Tokat.
- Kanlı, E. (2008). *Fen ve teknoloji öğretiminde probleme dayalı öğrenmenin üstün ve normal zihin düzeyindeki öğrencilerin erişimi, yaratıcı düşünme ve motivasyon düzeylerine etkisi*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Kaptan, S. (1991). *Bilimsel araştırma ve istatistik teknikleri*. Ankara: Tekişik Matbaası
- Karadağ, E. (2009). *Türkiye’de Eğitim Bilimleri Alanında Yapılmış Doktora Tezlerinin Tematik ve Metodolojik Açısından İncelenmesi: Bir Durum Çalışması*. Yayınlanmış Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi, İstanbul.
- Kaval, N. (2014). *Üstün yetenekli ve normal çocukların ebeveyn kabul-red, ebeveyn tutumu ve sosyal destek algıları ile yaşadıkları psikolojik güçlükler arasındaki ilişkinin incelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ege Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.
- Kaynar, H. (2018). *Üstün yetenekli ve üstün yetenekli olmayan öğrencilerin bilimsel hayal güçleri*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Necmettin Erbakan Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya.

- Koçyiğit, N. (2015). *Üstün Zekâlı Ve Normal Zekâlı Ortaokul Öğrencilerinin Problem Çözme Yaklaşımlarının Karşılaştırmalı Olarak İncelenmesi* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Erciyes Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Kayseri.
- Korkmaz, O. (2017). *Özel yetenekli olan ve olmayan öğrencilerde öz-yeterlik, denetim odağı ve akademik ertelemenin akademik başarı üzerindeki yordayıcılığının incelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Tokat.
- Küçük, H. (2017). *Özel yetenekli olan ve olmayan 4. ve 5. sınıf öğrencilerinin liderlik becerilerinin empati becerileri ile ilişkisinin incelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Bahçeşehir Üniversitesi, Eğitim Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Leana, M. (2007). Üstün ve normal zihin düzeyindeki öğrencilerin IQ ve EQ'ları arasındaki ilişki. *International Symposium Emotional Intelligence and Communication VI*, 1, 140-151.
- Orak, Z. (2015). *Türkiye'de Akademik Başarı Değişkeni Alanında Yapılan Öğrenme Stilleriyle İlgili Çalışmaların İncelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Mustafa Kemal Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İlköğretim Anabilim Dalı, Hatay.
- Ömeroğlu, E. (1993). *Okulöncesinde Üstün Çocuklar ve Eğitimi* 9. YA-PA Okulöncesi Eğitimi ve Yaygınlaştırılması Semineri, 17-19 Haziran, Ankara.
- Özbaş, E. (2010). *Üstün ve Normal Zekâ Düzeyine Sahip 4. ve 5. Sınıf Öğrencilerinin Ebeveyn Kabul Ret Düzeylerini Algılayışlarıyla Empati Düzeyleri Arasındaki İlişki* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Özbey, A. (2016). *Üstün zekâ/yetenekli ve normal öğrencilerde insani değerler, duyarlı sevgi, sosyal güven ve memnuniyet düzeylerinin karşılaştırılması*. Yayınlanmamış Doktora tezi. Kütahya: Dumlupınar Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Kütahya.
- Özcan, M. (2018). *Üstün yetenekli olan ve olmayan öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumlarının karşılaştırılması*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. 19 Mayıs Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Samsun.
- Özhan, S. (2018). *Üstün ve normal zeka tanılı çocukların bağlanma davranışının sosyal-duygusal ve davranışsal sorunlarla ilişkisi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Özince, Ş. (2018). *BİLSEM'e devam eden 3-4-5. sınıf öğrencileri ile bir özel okuldaki 3-4-5. sınıf öğrencilerinin yakınsak becerilerinin karşılaştırılması*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Bahçeşehir Üniversitesi, Eğitim Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Söğüt, R. (2019). *Üstün yetenekli olan ve olmayan çocukların anne babalarının ebeveynliğe ilişkin yeterlik algıları ile stres düzeylerinin karşılaştırılması*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Gaziantep Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Gaziantep.
- Şahin, F. (2018). *İnternet kullanımı ve bilgisayar oyun bağımlılığının üstün zekalı ve yetenekli çocukların okul sosyal davranışlarına etkisi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Bahçeşehir Üniversitesi, Eğitim Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Taşkın, D. (2016). *Üstün yetenekli tanısı konulmuş ve konulmamış öğrencilerin matematikte yaratıcılıklarının incelenmesi: Bir özel durum çalışması*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Trabzon.

- Teloğlu, Ş. (2016). *Erken çocuklukta üstün yetenekli ve normal gelişim gösteren çocukların ahlaki akıl yürütmelerinin incelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Hacettepe Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Topçu, S. (2015). *Üstün ve Normal Zihin Düzeyine Sahip Öğrencilerde İçsel-Dışsal Motivasyon ve Benlik Saygı Düzeyi Arasındaki İlişki*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Toraman, S. Ö. (2009). *Bilim Sanat Merkezlerine Devam Eden ve Etmeyen İlköğretim 12 Yaş Çocuklarının Saldırganlık, Atılganlık, Çekingenlik ve Mizah Özelliklerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Gazi üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Uyaroğlu, B. (2011). *Üstün Yetenekli ve Normal Gelişim Gösteren İlköğretim Öğrencilerinin Empati Becerileri ve Duygusal Zekâ Düzeyleri ile Anne-Baba Tutumları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Hacettepe Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Yavuz, Ö. (2019). *Özel yetenekli olan ve olmayan öğrencilerde empatik eğilim ve sosyal duygusal öğrenme becerileri arasındaki ilişki*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İstanbul Üniversitesi, Eğitim Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Yıldırım, K. (2017). *Ortaokul öğrencileri ile aynı düzeydeki üstün yetenekli öğrencilerin fen bilimleri özyeterliklerinin karşılaştırılması*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Erciyes Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Kayseri.
- Yıldız, K. (2019). *Üstün zekalı 10 ve 14 yaş aralığındaki ergenlerin duygusal zeka ile mutluluk doyumunu arasındaki ilişkinin incelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Üsküdar Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Yıldız, S. (2018). *Üstün yetenekli çocukların ve akranlarının algıladıkları ebeveyn tutumları, psikososyal sorunlar ve yaşam kalitesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Gazi üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Thematic Examination of Postgraduate Studies in Comparison of Peers of Gifted Students with Their Peers

EXTENDED SUMMARY

The general purpose of this study is to analyze postgraduate studies in which gifted students are compared with their peers. The problem of the research is "What are the thematic features of postgraduate studies that are compared with the peers of gifted / gifted students?" determined as. The sub-problems of the research are listed below.

1. What is the level of comparative postgraduate studies of peers of gifted / gifted students?
2. How is the distribution of graduate studies comparable to the peers of gifted / gifted students by years?
3. Which method of comparative postgraduate studies with peers of gifted / gifted students was used?
4. What is the distribution of gifted / talented students according to the subjects of comparative postgraduate studies with their peers?
5. How is the distribution of graduate studies comparable to peers of gifted / gifted students by university?
6. What are the thesis supervisor titles of comparative graduate studies of peers of gifted / gifted students?
7. What are the leave status of comparative graduate studies of peers of gifted / gifted students?
8. What are the results of post-graduate studies comparing peers of gifted / gifted students?

Studies on the education of gifted students will be helpful in determining the quality of education to be given to gifted students and support practices to be provided to their teachers. This research, which was carried out to examine the contents of the studies conducted in our country in terms of education and teaching of gifted students and to determine the tendency of the field, is considered important in order to guide the new researches in this field and to determine the general situation of our country with students with a gifted diagnosis.

The research is a descriptive study. In the research, the data were collected through document review. Document review includes analysis of documents containing data on the content of the concepts planned for the research (Karadağ, 2009). In the study, the postgraduate studies in which gifted / gifted students were compared with their peers were examined and tried to be described in terms of the determined criteria. Scientific activities begin, thus, it provides the opportunity to group, understand and see the relationships between them, and with these features, the research has a descriptive feature (Kaptan, 1998, 59).

By the Higher Education Authority for the purpose of research in Turkey 1995-2019 including graduate studies in history, gifted reached on National Thesis Center on 10.31.2019 made in the science field 225 graduate and conducted investigations on his doctoral thesis. Detailed information about the universe is shown in Table 1.

45 studies taken from the sample were downloaded from YÖK National Thesis Center and the level, subject, method, year, permission status, advisor information, university, and conclusion sections of each study were examined. 40 postgraduate studies were included in the method and result review, where detailed information was required, since no feedback was obtained, and 5 study authors without publication permission were obtained. In the analysis of the research data, frequency and percentage, which are descriptive statistics methods, were used.

Document / document review technique, which is one of the qualitative research methods, was used in the research. The data of the research was carried out using the content analysis technique. The findings of the research such as the levels of graduate studies, the years in which they were conducted, methods, subjects, universities, titles of thesis advisors, leave status and results. According to the results of the research, it is determined that postgraduate studies are generally carried out in the field of education, quantitative research method has been adopted as a method, and their levels are highly graduate and have increased significantly after 2005.

It is seen that the majority of the studies take place at the master's level. It is thought that the reason for the higher level of postgraduate studies at the master's level is that there are more postgraduate programs in postgraduate programs in our country, and that PhD education is in longer term and limited number of universities.

After 2005, it has been observed that there is an increase in the number of students who have been diagnosed with gifted students and their peers in Turkey. This situation is in direct proportion with the possibility of being noticed that there is not enough work in this field and the changing education program in our country. In the thesis reached in this study, it can be said that the quantitative method is not used much and in the doctoral theses, the mixed method is never used.

It was determined that the most common studies in the field of education 33 (73.3%) in the subject distribution of the graduate studies related to the comparison of students with gifted diagnoses with their peers. It has been observed that thesis advisors who carry out postgraduate studies are mostly doctor professor and associate professor.

The results of the postgraduate studies examined in the research are gathered in three areas. These can be listed as those that do not reach meaningful statistical differences between gifted students and their peers, those who find a difference in favor of gifted students and those who are not gifted.

Based on the results obtained from the research, the following suggestions have been developed:

1. Starting to study the content of gifted students with beekeeping in other disciplines besides education and psychology,
2. Increasing the level of doctoral studies in postgraduate studies in which gifted students are compared with their peers,
3. The use of mixed methods in postgraduate studies in which gifted students are compared with their peers.